

BULÁNYI GYÖRGY

LELKIGYAKORLATOM...

És ma este kezdődik a lelkigyakorlatom, amelyet magam tartok magamnak. Ez a nap is emléknap: Limai Szent Rózára emlékezünk: a 16. század végén született, 31 éves korára már halott is volt. Önmegtagadásokkal, böjtölésekkel volt teli az élete, s ennek megfelelően *fájdalmas szenvedésekkel és mennyei vigasztalásokkal* – olvasom róla egy német misekönyv rövid életrajzában.

Mivel volt tele az én életem 1950-ig? Szenvedélyes szerelmekkel az egyház Krisztusa, majd Jézus iránt, gyötrő kérdésekkel a fajtám s az egyházam hogyan megmaradásáról □ az állapotomból folyó önmegtagadásokkal és elesésekkel fájdalmas szenvedések és mennyei vigasztalások nélkül. Vállald magadra Istenért a rendkívülien kemény aszkézist, üzembiztosan tele leszel fájdalmas szenvedésekkel és esetleg mennyei vigasztalásokkal is, bár ez utóbbi nem biztos. Liziói Kis Terézt időnként az ateizmus kísértése fojtogatta, olyan kevésbé tapasztalta meg a kemény aszkézis ellenértékeként a mennyei vigasztalásokat. Nagy Szent Teréz pedig a maga sarutlan kármelita házakat alapító érett asszonyiségével keresetlenül megmondta Istennek: *Uram, ha így bánsz a barátaiddal, ne csodálkozz, hogy annyi az ellenséged!* Elza, Halász Bandi megvakult, ezer bajú s áldott házvezetónője megvallotta Bandinak: *Ha egyszer az Istennel találkozom, beolvasok.*

Terézek, Rózák, Margitok elpusztulhatnak fiatalon az egyház által diktált és önmegtagadás jellegű szenvedésvállalások következtében, szentté is lehet avatni őket, de mérhetetlen szenvedéseik s nagyobbára hiába remélt örömeik elmaradásáért az egyháznak kell viselnie a felelősséget. Jézusnak nem. Ő ezeket nem kívánta. Egészen másokat kívánt. Azokat, amiket az egyház nem kíván sem magától, sem másától.

Mivelhogy Rózának is csak emléknapja van, be kell érnie a 20. évközi hét pénteki szövegeivel. Nem akármikkel. Elsőül Ezékiel látomásával a csontokkal teli mezőről: *Én felnyitom sírjaitokat, és kihozlak sírjaitokból, én népem...* (37,12) Ezékiel hepiendes próféta, akinél jóra jönnek a dolgok: *beviszlek bennetek Izrael földjére.* Nem tudom, hogy a két és félezer évvel korábban megígért bevitt van-e zsidó és mennyi van, aki összekapcsolja a zsidók múlt századbeli új honfoglalásával.

De akárhogyan is van: a termékeny félhold közelében kipuhtak az elmúlt évezredek népei, s országaikban mindenütt arabul beszélnek. Egy maroknyi sivatagi törzsből lett a mai félszáz millió arab, mert egy *kinyilatkoztatást*, a Koránt arabul írták, s félszáz millió nyelvet cserélt érte... A zsidóknak nincs könnyű dolguk a mohamedán tengerben.

A nap evangéliuma nem beszél egy adott terület visszaszerzéséről, csak arról, hogy ez embernek az a dolga, hogy szeresse Istent, meg a másik embert (Mt 22, 34-40). Lehet szeretni az Istent? Vallok. Én úgy szeretem, hogy meg akarok felelni elvárásainak. Nem is tartok másfajta istenszeretést normálisnak.

Milyen másfajta istenszeretés van? A szerelem. Ez nem normális. Nem normális, hogy állandóan 30 fok meleg van. Az Isten iránti szerelem az én életem ritka ajándéka. Nem utazom rá. Időnként birtoklom, időnként szeretném újra, s időnként belenyugszom abba, hogy majd rámtör, amikor nem is remélem. Tavaly nyáron az egyik nagy létszámú lgy-omon megvallottam életem egy nagy sebét: a dohányzás szenvedélyét. Kitérdeltem középre, s megkértem a lelkigyakorlatozókat, hogy imádkozzanak értem. Imádkoztak nagyon lelkesen, és én még dohányoztam egy fél évig tovább. Aztán most már egy fél éve nem dohányzom, s alig-alig van dohányozhatnékom.

A minapi augusztus-középi lgy-on Tamás, aki ott volt a tavalyin is, amelyen imádkoztattam testvéreimet, emlékeztetett az eseményre és a meghallgatásra. Magamtól nem gondoltam rá. Imádkozom olykor, de a hála nem erős oldalam. Mi az erősebb oldalam: az, hogy szeretnék megfelelni elvárásainak. Ezt a mostani egy hetes lgy-ot is azért tartanám, hogy

megtudjam, mit kíván tőlem az új esztendőben, melynek elején már gyémántmisés leszek: 60 éve igyekszem szolgálni őt papi minőségemben. És lehet szeretni a másik embert? Úgy, ahogy magamat? Van a szerelem, melyben az ember minden kincset ráaggatna arra az asszonyra, akit szeret. S van a jézusi szeretés, amelyben mindenkinek egy dénárt juttatnék, magamnak is, meg annak is, akibe szerelmes vagyok. Mert nem őt nézem, mert nem engem néz, hanem mind a ketten nézünk egy irányba, s Jézust, az Istent nézzük, s talán látjuk is.

S ez a jézusi szeretés normális? Szeretném azt mondani, hogy ez és csak ez a normális. Mért csak szeretném? Azért, mert mindenki bolondnak tart azért, mert normálisnak gondolom. Olyan szívesen leülnék ahhoz az asztalhoz, amelyiknél senki sem kiváltságos, amelyik mellett egy Anyuka-lelkületű testvér osztaná gyerekeinek a levest, a főzeléket, a szilvás gombócot s a csirkehúst is... a csokit is.

KISS GÁBOR

AZ ISTENKÉPRŐL

Az istenképről szeretnék elmélkedni.

Egy rövid regényrészlettel kezdem. A regény egyik főszereplője egy nő, aki kislány korában egy Jehova tanúi-szerű szektában nevelkedett, amit úgy élt meg, hogy az ottani elvárások, vallási szokások, a beléégetett istenkép megnyomorította őt. Gyűlölte azt az Istent.